
Mesijansko Biblijska Studija -109

KRŠTENJE VODOM

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

PREVOD NA SRPSKI JEZIK

KRŠTENJE VODOM

MBS 109

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

Jer kad god jedete ovaj hleb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju navešćujete dok On ne dođe

(I Korinćanima 11:26)

Krštenje vodom i Gospodnja večera dva su obreda, ili propisa koje Crkva treba da vrši. Ova studija obradiće to u dva dela: sama reč „propis,“ ili „obred“ i sam čin obreda krštenja vodom.

I. ZNAČENJE REČI „PROPIS“ (ORDINANCA, OBRED)

Šta tačno propis (ordinanca) predstavlja razmotrićemo kroz četiri područja: prvo, definicija; drugo, kvalifikacije potrebne da bi nešto postalo propis; treće, broj propisa; i četvrto, neophodnost propisa.

A. Definicija

Da bi smo dobili sveobuhvatni pogled na ovu reč propis (obred), najbolji način da započnemo ovu studiju jeste da definišemo samu reč. Jako je važno da učinimo razliku između dva termina: „sakrament“ i „propis“ (obred).

1. Sakrament

U celokupnoj sferi Hrišćanstva, termin „sakrament“ nosi sa sobom zamisao da se kroz praktikovanje određenih obreda, na neki način, milost učinkovito prenosi na onoga koji učestvuje. Do koje tačke i koliko se milosti prima, različite grupe, različito opisuju. Kod Rimo-Katolika milost koja se prima kroz sakramente poseduje spasiteljsku vrednost. Sa Reformacijom dolazi do drugačijeg i različitog formulisanja termina „sakrament.“ Reformisana definicija sakramenta glasi: „Sakrament je sveti obred kojeg je ustanovio Hristos, u kojem su kroz svesne znakove, milost Božija u Hristu, kao i dobročinstva saveza milosti, predstavljeni, zapečaćeni i primenjeni na vernike, a vernici zauzvrat, kroz njih izražavaju svoju veru i odanost Bogu.“

U reformisanom pogledu, sakrament je stvarno sredstvo milosti. To je sredstvo odabrano i upotrebljeno od strane Mesije za prenošenje dobrobiti Njegovog otkupljenja Njegovom narodu, a oni su učinjeni sudionicima blagoslova za kojeg je sakrament Božanski određen potpisan i zapečaćen.

U reformisanom pogledu učinkovitost nije među elementima, već ona dolazi zbog blagoslova Ješua (Isusovog) i zbog rada Duha Svetog. Nadalje, ovo prenošenje milosti jeste učinkovito samo za odrasle i to ukoliko se prima verom. Spasilački i posvećujući uticaj može da bude samo na verniku. Još jednom, u Reformisanom pogledu, postoji prenošenje milosti automatikom na onoga koji učestvuje.

2. Ordinanca (Obred)

Ordinanca može da se definiše kao obred ili ritual ili praksa propisana od Mesije da je provodi Crkva, kao izvanjski znak spasiteljske istine Hrišćanske vere. Umesto da se ordinanca posmatra kao prenošenje milosti, bolje bi bilo da se na nju gleda kao na vidljivi znak spasiteljske istine, i to je razlog zašto je termin „ordinanca“ bolji nego termin „sakrament.“

B. Kvalifikacije za Ordinancu

Kako da odredimo šta jeste a šta nije ordinanca? Najbolji način za određivanje kvalifikacija za ordinancu jeste taj da primenimo tri testa. Ukoliko su prisutne sve tri stvari, onda se konkretno delo može smatrati kvalifikovanim za ordinancu.

Prvo, da li je to zapovedeno od Ješue? Da li je On zapovedio vernicima da to praktikuju? Naravno, On je zapovedio vernicima da praktikuju mnoge stvari, ali nisu sve te stvari postale ordinance. Unatoč tome, nešto ne može da postane ordinanca ako nije zapovedeno od Mesije.

Drugi test za ordinancu jeste: Da li se vidi obeležavanje u Knjizi Dela Apostolskih? Da li su ti primeri provođeni i obeležavani od strane Crkve u Delima Apostolskim?

Treća kvalifikacija jeste: Da li je taj obred dalje razlagan i obrazložen u Poslanicama? Da li Poslanice govore o teološkom značenju ovog izvanjskog obreda?

C. Broj Ordinanci

Koliko onda ima ordinanci? Kod Rimokatolika ima sveukupno sedam ordinanci. U Rimokatoličkoj Crkvi oni su poznati kao Sedam Sakramenata. Sedam Sakramenata su: sveti red - sveštenečki red; potvrda – krizma; ženidba – sakrament braka; bolesničko pomazanje; sakrament pomirenja – ispoved – pokora; krštenje; i Euharistija – sveta misa – sveta pričest ili Gospodnja Večera.

Različite grupe Braće veruju u tri ordinance: krštenje, Gospodnja Večera, i „pranje nogu.“ Pranje nogu je uzeto da bude ordinanca na temelju Jovana 13:12-15, gde im Isus zapoveda ***i vi ste dužni jedni drugima prati noge*** u stihu 14. Oni veruju da je pranje nogu simbol Okajanja, baš kao što su krštenje i Gospodnja Večera simboli Okajanja, i stoga, pranje nogu jeste njihova treća ordinanca.

Ali, da li je pranje nogu uistinu ordinanca? U ovom odlomku, kontekst ne naglašava pranje nogu kao takvo, već poniznost. Nadalje, u tom istom kontekstu, pranje nogu nije simbol Okajanja, već je simbol duhovnog očišćenja vernika koji već ima na sebi primenjeno Okajanje. Tako da ovaj odlomak jednostavno ne uči da je pranje nogu ordinanca.

Napokon, pranje nogu ne ispunja sve tri kvalifikacije. I dok stoji da je zapovedeno od Mesije, nigde nije zabeleženo kao praksa u Delima Apotolskim, niti igde ima bilo kakvo teološko izlaganje o tome u Poslanicama.

Koliko onda ima ordinanci? Samo dve ispunjavaju sve kvalifikacije: Gospodnja Večera i krštenje vodom.

D. Neophodnost Održavanja Ordinanci

Zašto je neophodno da se održavaju ordinance? Prema Rimokatolicima i Luteranima, treba ih se održavati i praktikovati jer imaju regeneracijsku vrednost, to jest, imaju spasiteljsku vrednost. Biblija jednostavno ne uči da je to razlog za praktikovanje ordinanci.

Biblijski razlog za praktikovanje ordinanci jesu stvar poslušnosti; vernici to čine da bi bili poslušni onome što Biblija zapoveda.

II. SAMA ORDINANCA KRŠTENJA

Sama ordinanca krštenja će biti razmatrana u sedam područja: značenje krštenja, kvalifikacije krštenja kao ordinance, formula za krštenje, modaliteti krštenja, subjekti za krštenje, odnos između krštenja i spasenja, i ponovno krštenje.

A. Značenje Krštenja

Prvo područje ordinance krštenja jeste samo značenje krštenja. Definicija Westminsterške Konfesije, koju koriste mnoge Reformisane crkve glasi:

„Krštenje je sakrament u kojem kupanje vodom u ime Oca i Sina i Duha Svetoga označava i pečati onoga koji je nakalemljen u Hrista i čini ga učesnikom u dobrobitima saveza milosti, a ujedno je i naše ohrabrenje da budemo primatelji Gospodnje milosti.“

Ova definicija može da se razbije u pet tačaka. Prvo, krštenje je Božanska ordinanca. Drugo, ono je sredstvo milosti za vernika. Treće, ono je znak i pečat „saveza milosti.“ Četvrto, ono je namenjeno da bude trajna obaveza. I peto, Bog je obećao dati dobročinstva naznačena krštenjem. Reformisana pozicija ima elemente milosti koja se prima kroz ovaj čin, a oni to povezuju sa teološkim konceptom koji je poznat kao savez milosti, ali to je nešto šta ne nalazimo nigde u Pismima.

Postoji bolja definicija koja se mnogo bolje drži uz Jevrejsko poreklo krštenja: „Krštenje je identifikovanje ili povezivanje sa osobom, sa porukom ili grupom.“

Reč „identifikovanje“ jeste najvažnija reč o opisivanju toga šta tačno krštenje znači. Na primer, u Judaizmu je postojala praksa prozelitskog krštenja: kada bi se Paganin obratio na Judaizam, takav je bio kršten, on bi sebe tako identifikovao sa Judaizmom i sa Jevrejskim narodom. Onaj koga bi krstio Jovan Krstitelj identifikovao bi sebe sa Jovanovom porukom i predao bi sebe prihvatanju Mesije, jednom kada Mesija bude pokazan. Verničko krštenje, ili Hrišćansko krštenje je takođe najbolje definisano sa reči „identifikovanje.“ Osoba sebe identifikuje sa tri stvari: sa smrću, sa ukopom, i sa vaskrsenjem Mesijinim.

Postoji pet ključnih Grčkih reči po kojima je određeno značenje „krštenja.“ Prva reč je **bapto**, a što znači „umočiti,“ i koristi se tri puta u Novom Zavetu. Druga reč je **baptizo**, a znači „krstiti,“ i upotrebljena je osam puta. Treća reč je **baptisteis**, a znači „onaj koji krsti,“ upotrebljena je četiri puta. Četvrta reč je **baptisma**, a znači „krštenje,“ upotrebljena je dvadeset dva puta. Peta reč je

baptismos, koja je upotrebljena devet puta, a prevedena je na dva načina: „krštenje“ ili „pranje.“

B. Kvalifikacije Krštenja kao Ordinance

Drugo područje jeste to da krštenje ispunjava sve tri kvalifikacije da bi bilo ordinanca. Prvo, zapovedeno je od samog Mesije (Matej 28:18-20). Drugo, praktikuje se kroz Knjigu Dela Apostolska (Dela 2:38, 41; 8:12-13, 36, 38; 9:18; 10:47-48; 16:15, 33; 18:8; 19:5). Treće, nalazimo i razlaganje u Poslanicama (Rimljani 6:3-5; Kološani 2:11-12).

C. Formula za Krštenje

Treće područje kada govorimo o ordinanci ili obredu krštenja jeste formula za krštenje koju nam je dao Ješua u Mateju 28:18-20: treba da se krsti **u ime Oca i Sina i Duha Svetoga**. Upravo po ovoj formuli, verničko krštenje će da se razlikuje od svih drugih krštenja koja su prevladavala u tom vremenu. Ova formula će ga razlikovati od prozelitskog krštenja, a to je krštenje koje se provodilo nad Paganinom koji bi se obratio na Judaizam, i ova formula učiniće razliku između ovog i Jovanovog krštenja.

Neki uče da zato što Knjiga Dela pominje samo da se krsti u Mesijino ime, kod krštenja treba da se pominje samo ime Isus. Ovde se vidi njihovo nerazumevanje Jevrejskog koncepta krštenja iz kojeg i potiče Hrišćansko krštenje. Još jednom, krštenje je bila Jevrejska praksa davno pre nego je postala praksa Crkve. Kada Novi Zavet govori o tome da se krsti u Mesijino ime, nikada se uz to ne koristi reč „samo.“ Pominje se Mesija ili Isus, a ne Otac ili Duh jednostavno zato što je to sasvim dovoljno da se učini razlika od drugih formi krštenja. Kada Novi Zavet kaže, „Krštenje u ime Ješue,“ to jednostavno znači da je osoba krštena verničkim krštenjem, ne Jovanovim krštenjem, ne prozelitskim krštenjem, ne bilo kojim drugim krštenjem koje se praktikovalo u tim danima. Izraz „krštenje u ime Isusa“ jednostavno čini razlikovanje između tog krštenja i drugih krštenja, a znači isto što i verničko krštenje. Međutim, formula, izraz koju bi trebalo izgovoriti tokom krštenja jeste: „U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.“

D. Modaliteti Krštenja

Četvrto područje obreda krštenja jesu kontroverze koje postoje između onih koji inzistiraju na uranjanju, i onih koji provode ne-uranjajuće modalitete krštenja poput izlivanja vode i prskanja vodom.

1. Ne-Uranjajući Modaliteti

Unutar praktikovanja ovih ne-uranjajućih modusa postoje dve prakse. Jedna je polivanje, ili izlivanje, a druga je prskanje. Postoje šest glavnih argumenata koji se koriste da se podrži ova praksa ne-uranjanja.

Prvi argument jeste taj da se reč **baptizo** može koristiti u svom sekundarnom značenju „dovesti pod uticaj nečeg,“ a to značenje najbolje oslikava izlivanje vode nad nešto. Iako jeste istina da **baptizo** može da se upotrebi u svom sekundarnom značenju, problem sa ovim gledištem je u tome šta to jednostavno nije način na koji se to bilo gde u Pismima tumači tako. Tumačenje mora prvo da bude utemeljeno na primarnom značenju reči. Nikako ne bi trebalo da se pribegne sekundarnom značenju ukoliko je primarno značenje potpuno jasno i očigledno. Ukoliko primarno značenje reči nema nikakvog smisla, samo onda bi trebalo da se krene na sekundarno značenje reči. Ni u jednom odlomku gde se koristi **baptizo** ne postoji potreba da se poseže za sekundarnim značenjem. Još nešto, u ovom slučaju, sekundarno značenje izvučeno je iz značenja samog čina, ne iz značenja reči. Izraz „dovesti pod uticaj nečega“ nije sekundarno značenje reči **baptizo**. Već je jednostavno sekundarno značenje samog čina krštenja. Primarno značenje te reči je uvek „uroniti.“

Drugi argument koji se koristi da se podrže ne-uranjajući modeli jeste to da se kaže; pošto je krštenje slika Duha koji dolazi nad osobu, najbolji način da se to dočara jeste izlivanjem vode. Međutim, odgovor na to je da to nije način na koji su krštenje vodom i krštenje Duhom povezani u Pismima. Već pre, krštenje Duhom smešta vernika u potpunosti u Telo Mesije, a uranjanje je svakako puno bolja slika te duhovne istine.

Treći argument koji se koristi da favirozuje ne-uranjajuće moduse krštenja tvrdi da uranjanje nije verovatno, čak nije ni moguće na mestima kao što su: Dela 2:41, gde je jednostavno bilo previše ljudi; Dela 8:38, gde je isuviše malo vode; Dela 10:47 i 16:33, gde nema dovoljno vode u kući. Ali, da li je u ovim odlomcima u Knjizi Dela uranjanje uistinu nemoguće ili malo verovatno? U vezi sa Delima 2:41, jedna stvar koju su arheolozi otkrili jeste to da su se kroz ceo Jerusalim nalazili mnogi bazeni vode, kako za obredna, tako i za ne-obredna uranjanja. Tako da je u Jerusalimu bilo sasvim dovoljno bazena da se uroni svih tri hiljade ljudi koji su bili spašeni na Dan Pedesetnice kada je

rođena Crkva. Šta se tiče Dela 8:38, tačno mesto gde se krštenje dogodilo nije poznato, ali postoje jezerca i ribnjaci kroz celo to područje koja bi bila sasvim dovoljna za uranjanje. U vezi sa Delima 10:47 i 16:33, radi se o Rimskim kućama, a Rimske kuće su imale bazene i kupatila, koja su bila sasvim dovoljna za uranjanje.

Četvrti argument koji se koristi da podrži ne-uranjajući modus krštenja temelji se na Jevrejima 9:10, gde je reč **baptizo** upotrebljena da uključi Staro Zavetne obrede prskanja ili škropljenja. Međutim, reč ovde upotrebljena nije „škropljenje“ već reč znači „pranje.“ Razna pranja iz zakona Starog Zaveta zahtevala su da instrumenti koji se koriste u Hramu budu uranjani u vodu. Posuđe i potrepštine nisu bile čišćene tako što se voda prskala po njima; bilo ko, ko je prao posuđe, neće ga smatrati čistim ako ga je samo isprskao vodom. Upravo suprotno, instrumenti su prani tako što su umakani i uranjani u vodu. Nadalje, trebalo bi da se istakne da se kroz obrede Starog Zaveta prskala krv, a ne voda. Grčki jezik ima reč za umakanje, **bapto**, ali Biblija ne koristi ovu reč za ovaj obred. Koristi mnogo snažniju reč, intenzivniju, **baptizo**, koja naglašava ovu poantu još bolje; **bapto** znači „umočiti,“ a još intenzivniji oblik reči jeste **baptizo**, što znači „u potpunosti uroniti“ instrumente.

Peti argument tiče se značenja krštenja prema onima koji zastupaju ne-uranjanje. Neki od tih ljudi uče da krštenje predstavlja smrt Mesije na krstu. Oni tvrde da krštenje ne predstavlja pokop Gospoda zato što je Pomirenje završeno na krstu; krštenje ne predstavlja Uskrsnuće Mesijino, jer Uskrsnuće ništa ne dodaje Pomirenju. Stoga, uranjanje nije neophodno. Odgovor na ove tvrdnje jeste to da se krštenje nikada ne povezuje sa načinom Mesijine smrti, već sa činom Njegove smrti, pokopa i Uskrsnuća prema Rimljanima 6:3-5 i Kološanima 2:11-12. U tim odlomcima naglasak kod krštenja je očigledno na aspektu pokopa i nije samo činjenica Pomirenja to šta krštenje oslikava, već dela kroz koja je Mesija morao da prođe da postigne Pomirenje: smrt, pokop, i Uskrsnuće. Nadalje, prema Rimljanima 4:25, bez Uskrsnuća nema Pomirenja, jer je Uskrsnuće važno za opravdanje. Stoga, kazati da pokop i Uskrsnuće nisu deo Pomirenja i zato uranjanje nije potrebno ne sledi ni Bibliju, a ni logiku.

Poslednji argument u korist ne-uranjajućih modusa krštenja jeste to da se kaže da tri četvrtine vidljive crkve danas ne vrši uranjanje. I ako već tri četvrtine nema praksu uranjanja, kako je moguće da su svi oni u krivu? Međutim, većina često može da bude u krivu. Istina se nikada ne određuje glasovima većine, već po onome šta uče Pisma. Nijedna crkva nema pravo da preraspoređuje zapovesti Mesijine, niti da ih modifikuje, jer to bi stavilo crkvu iznad Ješue.

2. Uranjanje

Na kom temelju se uči da je uranjanje jedini ispravan način krštenja? Postoji deset argumenata koji podržavaju da je jedini ispravan, Biblijski modus krštenja upravo uranjanje.

Prvo, primarno značenje Grčke reči **baptizo** jeste „uroniti.“ Ovde svakako treba istaknuti da reč „baptism“ (krštenje) nije prava Engleska reč. Radi se jednostavno o transliteraciji Grčke reči. „Baptism“ potiče od Grčke reči **baptizmos**. Prevod tog oblika te reči bi trebalo da bude „uranjanje.“ Da su originalni Engleski prevoditelji bili iskreni, svaki put kada bi naišli na ovu reč oni bi je preveli kao „uranjanje.“ Nažalost, škropljenje je postala opšte prihvaćena reč u vremenu kada je Engleski prevod Biblije postao dostupan, a mnogi od predvodilaca i sami su bili oni koji škrope. Tako da, umesto da prevedu reč, oni su je transliterirali i tako u Engleskom tekstu piše „to baptize“ i „baptism,“ ali značenje ovih reči jeste „uroniti“ i „uranjanje.“

Drugo, uranjanje je najbolji mogući način da se objasni normalno značenje reči „ući u“ i „izaći iz.“ U kontekstu krštenja, Biblija govori o osobi koja se krsti kao o onome koji ulazi u vodu, i koji izlazi iz vode; ove izjave jasno impliciraju uranjanje (Matej 3:11, 16; Marko 1:5, 8, 9-10; Dela 8:38-39).

Treći argument u prilog uranjanja kao jedinog ispravnog modusa krštenja jeste činjenica da je upravo to način kako je Isus kršten (Matej 3:16; Marko 1:9-10).

Četvrti argument u korist uranjanja kao istinskog, Biblijskog modusa krštenja jeste to da je to očigledno način na koji krsti Jovan (Jovan 3:23). Prema ovom stihu Jovan je trebao da ode u drugi kraj zemlje zato **jer je onde bilo mnogo vode**. Ukoliko je jednostavno prskanje vodom bilo dovoljno, Jovan je mogao da ostane i tamo gde je bio, jer u okolini reke Jordan uvek ima nekakvog curenja vode. Međutim, samo škropljenje vodom ne bi bilo dovoljno, i zato je Jovan bio prisiljen da ode na mesto gde ima **mного vode**, na mesto gde postoji tolika količina vode da ljudi mogu da se urone.

Peto, u svakom pojedinom slučaju u Novom Zavetu moguće je uranjanje. Nema ni jednog primera, bilo gde u Novom Zavetu gde bi uranjanje bilo malo verovatno ili nemoguće, kako to kritičari uranjanja tvrde. U svakom slučaju u Novom Zavetu gde se vrši krštenje vodom, očigledno je da je uranjanje moguće.

Šesti argument u korist uranjanja kao jedinog ispravnog modusa krštenja jeste to da Grčki jezik ima reči za polivanje i za škropljenje, ali nijedan od tih termina nije nikada upotrebljen za krštenje. Kada govorimo o izlivanju Grčka reč je **epicheo**. Drugi oblik te reči je **katecheo**. I dok se ove reči koriste u Novom Zavetu, nikada se ne koriste u bilo kakvoj vezi sa krštenjem. Grčki jezik takođe ima i reč za škropljenje, **rantizo**. I dok se i **rantizo** koristi u

Novom Zvetu, nikada se ne koristi u bilo kakvoj vezi sa krštenjem. Kada Novi Zvet govori o krštenju, uvek koristi reč koja znači „uroniti.“ Ovo je jedna reč koju bi svaki obični Grčki govornik upotrebio, a znači „uroniti nešto u vodu.“ Čak i odvojeno od svog obrednog značenja, kada bilo koji Grk hoće da kaže „Uroniću ovaj nož u vodu,“ upotrebio bi reč **baptizo**. I to je potpuno ista reč za uroniti koja se uvek koristi u vezi sa obredom krštenja.

Sedmi argument jeste da je uranjanje najbolja slika krštenja Duhom Svetim. Rimljani 6:3-5 govori o krštenju Duhom, ne o krštenju vodom. Kada je osoba **krštena u Hrista Isusa**, takav je kršten u Njegovo Telo od Duha, a vernik se tada identifikuje sa smrću, pokopom i Vaskrsenjem Mesijinim. Uranjanje je najbolja slika za ovo. Pre svega, vernik je u potpunosti uronjen u vodu, baš kao što ga Duh smešta u potpunosti u Telo. Nadalje, krštenje oslikava smrt, pokop i Vaskrsenje Mesije: sići pod vodu jeste slika smrti i pokopa; izaći iz vode jeste slika Vaskrsnuća.

Osmi argument u korist uranjanja kao jedinog ispravnog modusa krštenja jeste to da je Jevrejska praksa krštenja uvek provedena uranjanjem. Na primer, Jevrejsko prozelitsko krštenje vršilo se uranjanjem i to nas navodi na zaključak da Jovanovo krštenje i verničko krštenje prate taj isti obrazac. Krštenje nije započelo sa Paganskom Crkvom, već pre, započelo je sa Jevrejskim vernicima koji su nastavili sa praksom krštenja iz Judaizma, ali sada sa drugačijom svrhom i sa drugom formulom. Jevrejsko krštenje uvek se obavljalo uranjanjem, tako da bi Jevrejski vernici praktikovali samo uranjanje kao ispravnu formu krštenja. Stoga, sa čisto Jevrejske perspektive, Jevrejski vernik sa Jevrejskom pozadinom nikada ne bi favorizovao niti škropljenje, niti polivanje. Takav bi uvek i samo favorizovao uranjanje.

Deveti argument u korist uranjanja jeste to da je to bila praksa rane Crkve, kako njenih Jevrejskih delova, tako isto i Paganskih delova. U prvom veku, na primer, uranjanje je bilo jedina praksa koja se provodila kako od Jevrejskih vernika, tako isto i od Paganskih vernika. Praktikovanje polivanja započima u drugom veku. Čak i tada kada je u drugom veku polivanje po prvi put pomenuto to je u dokumentu koji kaže da je vernik bio isuviše bolestan i na samrtnoj postelji, a da bi išao do mesta gde može da se uroni. Stoga se da razumeti da u tom slučaju, i samo u tom slučaju, bilo je dozvoljeno izliti vodu na njegovo telo. Ali, još jednom, izlivanje bi značilo da bi osoba i dalje na kraju bila u potpunosti mokra. I dok ovaj dokument iz drugog veka zasigurno nema težinu Biblijskog dokaza, one koji koriste ovaj modus trebalo bi podsetiti da se ovde radi o izuzetku, nikako o nečem što bi trebalo da se prihvati kao praksa. Šta se tiče škropljenja, kao modusa krštenja, ono započima tek u dvanaestom veku naše ere.

Deseti argument jeste da se istakne praksa Grčke Pravoslavne Crkve. Ova crkva ima jako puno sličnosti sa Rimo Katolicizmom, ali oni kao jezik koriste svoj Grčki, za razliku od Rimokatolika koji koriste Latinski. I kako znaju Grčki, znaju šta reč **baptizmos** znači. Kao posledica toga, Grčka Pravoslavna Crkva, do dana današnjega, ne praktikuje ni polivanje, ni škropljenje, već samo praktikuje uranjanje.

Stoga, jedini ispravan modus krštenja jeste uranjanje. Svaki drugi oblik ili praksa, poput škropljenja ili izlivanja, nije Biblijsko krštenje. Oni koji su bili samo poprskani, ili je na njih izliveno malo vode, još uvek se nisu podvrgnuli pravom Biblijskom krštenju.

E. Subjekti za Krštenje

Peto područje ordinance krštenja jeste pitanje: Ko je kvalifikovan da se krsti? Ovo područje ćemo da podelimo u dva dela: krštenje dece i verničko krštenje.

1. Krštenje Dece

Krštenje dece obradićemo u tri aspekta: razlog za, argumenti za, i argumenti protiv.

a. Razlog za Krštenje Dece

Iako ima nekoliko različitih grupa koje praktikuju krštenje dece, oni to ne čine svi iz istih razloga. Kako krštenje dece ne nalazimo nigde u Pismima, oni za tu praksu pronalaze različite razloge. Postoje dva glavna razloga zašto te grupe praktikuju krštenje dece.

Prvo, neke grupe praktikuju krštenje dece zato što veruju u krsnu regeneraciju: veruju da se deca spašavaju kroz krštenje vodom. To je stajalište Episkopalaca i Luterana.

Drugo, ostale grupe koje praktikuju krštenje dece ne veruju u krsnu regeneraciju. Grupe koje su utemeljene na Teologiji Saveza, poput Prezbitarijanske Crkve i Holandske Reformisane Crkve praktikuju krštenje dece zato što veruju da dete tako ulazi u porodicu unutar saveza. To je razlog zašto se i dete koje ima samo jednog verujućeg roditelja kvalifikuje za krštenje.

b. Argumenti za Krštenje Dece

Drugi aspekt kod krštenja dece jesu argumenti koji se koriste za odbranu ove prakse krštenja dece. Primarno se koriste četiri argumenta: anti-tip za obrezanje, obećanja za porodicu, ubrajanje dece u porodicu krštenih, i crkvena tradicija.

(1) Anti-Tip za Obrezanje

Prvo, podučava se da je krštenje vodom anti-tip za obrezanje. I kako se obrezanje vrši na deci, i krštenje bi trebalo da se praktikuje na deci. Međutim, ukoliko je istina da je krštenje anti-tip za obrezanje, u tom slučaju samo bi muška deca trebalo da se krste, zato jer se samo muška deca obrezuju. Nadalje, u Bibliji, nikada nije rečeno da je anti-tip za obrezanje sada krštenje. Već pre, anti-tip za obrezanje tela sada jeste obrezanje srca. U Delima 15, kontroverzu koja je nastala oko neophodnosti obrezanja, Jerusalimski Sabor nije rešio tako što je krštenje proglasio zamenskim činom umesto obrezanja. Oni su to rešili tako što su istakli da Pagani jednostavno nisu pod Zakonom.

(2) Obećanja za Porodicu

Drugi od ovih primarnih argumenata jeste pretpostavka da „obećanja za porodicu“ dopuštaju krštenje dece. Jedno takvo obećanje za porodicu nalazimo u I Korinćanima 7:14, gde kaže da su deca posvećena roditeljom koji veruje. Međutim, osoba baš mora da se potruži da bi u ovom stihu videla krštenje. Učenje da obećanja za porodicu dopuštaju krštenje dece pretpostavka su bez trunke dokaza.

Nadalje, I Korinćanima 7:14 kaže da je neverujuć supružnik takođe posvećen supružnikom koji veruje. Stoga, ako se ovaj stih koristi da bi se podučavalo krštenje dece, onda ovaj stih uči i da treba da se krste odrasli koji su nevernici, jer i njih nalazimo u istom ovom odlomku. Međutim, oni koji pristaju uz ovo stajalište ipak ne krste odrasle koji ne veruju. Ovo je jako nedosledan način baratanja sa ovim pasusom.

(3) Ubrajanje Dece u Porodicu Krštenih

Treći od primarnih argumenata koji se koriste da se podupre krštenje dece jeste tvrdnja da porodice krštenih svakako mora da uključuju decu. Odlomci koji se koriste da podrže ovu tvrdnju jesu Dela 16:15, 33; 18:8; i I Korinćanima

1:16, gde se kaže da je celokupno kućanstvo bilo kršteno. Dalje se ide u to da se istakne kako mora da su u tim kućanstvima postojala i deca.

Odgovor na ovaj argument je da ubrajanje dece jeste pretpostavka, i jednako je verovatno da u tim kućanstvima nije bilo dece. Na primer, ja pripadam porodici koja se satoji od roditelja i sedmero dece. Moji roditelji su još uvek živi, i sva deca su još uvek živa. Ja sam najstariji, a najmlađi je dvadeset dve godine mlađi od mene. Ipak, svaki od nas je dovoljno star da poveruje i da se zbog toga krsti. Kad bi celo moje kućanstvo bilo kršteno, među nama ne bi bilo nijednog deteta. Još jednom, ubrajanje dece je pretpostavka, jer je jednako verovatno da tu i nije bilo dece.

Što se tiče Dela 18:8, potpuno isti stih tvrdi da je to kućanstvo poverovalo i da je potom bilo kršteno; još jednom, verovanje prethodi krštenju. Šta se tiče I Korinćanima 1:16, u 16:15 isto kućanstvo je ponovno pomenuto, i svako iz tog kućanstva dovoljno je star da može da služi. Ako su dovoljno stari da služe, onda su i dovoljno stari da poveruju. Oni su kršteni zato jer su prvo poverovali.

(4) Crkvena Tradicija

Četvrti argument koji se koristi da bi odbranio praksu krštenja dece ide ka tome da je to podržano od strane tradicije crkve.

Jedan teolog koji uči i favorizuje krštenje dece priznaje u teološkim knjigama koje je on sam napisao da ne postoji Biblijska zapovest da se krste deca. On tu, takođe, priznaje da ne postoji ni jedan primer u Novom Zavetu gde se krste deca. Ali, nakon šta sve ovo prizna, on nastavlja da brani tu praksu. Očigledno je da u ovom slučaju crkvena tradicija ima veću snagu od onoga šta Biblija uči.

Ovaj teološki argument započinje tako što ide unazad do Avraamovog Saveza i ističe da se obrezanje praktikovalo na maloj deci. Ali, još jednom, Biblija ne uči da je krštenje anti-tip za obrezanje. Nadalje, oni krste i male devojčice, a obrezanje nikada nije praktikovano na malim devojčicama.

Drugo, ovaj teološki argument tvrde da je Avraamov savez isto što i Novi Savez, a kako su deca bila učesnici u Avraamovom savezu, sada deca moraju da su učesnici i u Novom Savezu. Međutim, Biblija nikada i nigde ova dva saveza ne gleda kao da su jedan, a ovi teolozi umesto da pokušaju dokazati svoju teoriju, oni jednostavno pretpostavljaju.

Treće, ovaj teolog dalje tvrdi da deca postaju sudionici u dobročinstvima saveza i to primanjem obrezanja. Iako to jeste istina, ništa od toga ne dokazuje

prenos svega toga na krštenje i na Novi Zavet. Ima ovde jako puno toga šta oni iščitavaju bez da to igde piše, kao i mnogo neutemeljenih pretpostavki.

Njegova četvrta izjava je da je krštenje zamena za obrezanje kao znak i pečat za savez milosti. Odgovor na to je da Biblija niti ne uči postojanje nečega šta se naziva savez milosti, i dalje, anti-tip obrezanja tela nije krštenje, već obrezanje srca.

Njegov peti argument jeste da Novi Zavet ne pominje krštenje dece samo zato što želi da naglasi da je to služba za odrasle. Ovo svakako jeste istinita izjava, ali ne i u onom delu u kojem govori da se ne pominje krštenje dece samo da bi se naglasilo da je to služba za odrasle, jer se ne pominje jednostavno zato što se i ne praktikuje krštenje dece.

Umesto da se ovi ljudi okrenu od tradicije ka Reči Božijoj, oni odabiru da se okrenu od Reči Božije i da idu za svojim tradicijama. To je jako licemeran oblik tradicionalizma. Najjednostavnije rečeno, nema učenja, niti ima primera krštenja dece u Bibliji.

c. Argumenti Protiv Krštenja Dece

Treći aspekt kod krštenja dece jesu šest argumenata protiv tog krštenja. Prvo, samo značenje krštenja redukuje ga na one koji svesno praktikuju veru. Krštenje znači identifikovati se sa osobom, porukom, ili sa grupom. To je izbor koji mora da napravi pojedinac. Dete ne može da donese takvu odluku i stoga ne može da se kvalifikuje za krštenje.

Drugo, ne postoji zapovest u Novom Zavetu da se krste deca.

Treće, ne postoji čak ni primer u Novom Zavetu gde se krste deca.

Četvrto, krštenje dece se nije praktikovalo u ranoj Crkvi. Prvi jasan slučaj krštenja dece zabeležen je tek u trećem veku.

Peti argument jeste da se krštenje dece temelji na sakramentalnoj zamisli o krsnoj regeneraciji, a mnoge denominacije praktikuju krštenje dece jer to veruju i to uče, da se sa malo škropljenja vodom mala beba može spasiti. Krštenje dece nije utemeljeno na Pismima, utemeljeno je na lažnom učenju o krsnoj regeneraciji.

I šesti argument protiv krštenja dece jeste to da postoje određeni zli efekti kod krštenja dece. Prvo, ono sprečava lično predanje. Kada pokušate tretirati sa ljudima koji su kršteni kao deca često pronalazite da oni zavise o „savezu krštenja“ koji su primili kao deca za svoje spasenje. Takvi ljudi nikada ne naprave lično predanje pouzdavajući se u Mesiju za svoje spasenje. Oni se

pouzdavaju u čin koji je izvršen nad njima po odluci njihovih roditelja, ne po njihovoj. Tako da je jedan zao efekt da to sprečava osobu da izvrši lično predanje. Drugo, takvo krštenje stvara sujeverno pouzdanje u efikasnost vode. Postoji jedno sujeverje među mnogima od ovih ljudi, da su posredstvom nekoliko kapi vode, oni čudesno ili magično spašeni. Treći zao efekt krštenja dece jeste da ono dovodi neregenerisane ljude u članstvo i zajednicu crkve. Nema nikakve garancije da će ta deca postati istinski vernici kada jednom odrastu. Ali, po tome što su kršteni, oni automatikom postaju udovi te crkve; i kad odrastu, oni će uvek biti članovi te crkve, čak i ako nikada ne postanu vernici. Kao rezultat toga, jako je veliki broj neregenerisanih ljudi po takvim crkvama, a to je verovatno najgori efekt ovog krštenja dece.

2. Verničko Krštenje

Drugi deo ove teme o krštenju jeste verničko krštenje, šta znači da je onaj koji se krsti kvalifikovan za krštenje tek nakon što iskaže svoju veru. Jasno učenje iz Pisama jeste, tek pošto osoba poveruje, takav može da se smatra kvalifikovanim za krštenje. Na primer, Dela 2:38 zapovedaju: ***Pokajte se, i neka se svaki od vas krsti***; pokajanje mora da prethodi krštenju. Dela 2:41 kažu da su samo ***oni što rado primiše*** Petrovu ***reč krstiše***; primanje reči prvo mora da se desi. Dela 8:12 kažu da su oni poverovali i da su potom bili kršteni; verovanje je prethodilo njihovom krštenju. Dela 8:36 kaže da ništa nije sprečavalo da se Etiopljanin krsti, jer je već bio poverovao. U Delima 9:18, Pavle prvo poveruje, a tek posle toga se krsti. U Delima 10:44-48, jednom kada je postalo jasno da su ti Pagani u Kornelijevoj kući spašeni, jer je Duh sišao na njih, tek tada su bili slobodni da se krste. U Delima 16:30-34, tek pošto je vera iskazana, sledilo je krštenje za sve. U Delima 18:8, pošto su poverovali, bili su kršteni. Još jednom, osoba mora da poveruje pre nego je kvalifikovana da se krsti, i upravo ovaj preduslov isključuje malu decu da opšte mogu da se kvalifikuju za krštenje.

Još jednu stvar u vezi verničkog krštenja treba istaknuti kao razliku između obrezanja i krštenja. Obrezanje se često koristi da podupre krštenje male dece, ali postoji jasna razlika između te dve prakse. Obrezanje nikada ne pokazuje veru deteta. U dobi od osam dana, ta deca ne veruju baš ništa. Obrezanje pokazuje veru i poslušnost roditelja, a ne dece. Krštenje, međutim, pokazuje veru i poslušnost onoga koji se krsti.

F. Odnos Između Krštenja i Spasenja

Šesto područje o krštenju kao ordinanci jeste da neke grupe uče doktrinu o krsnoj regeneraciji: uče da osoba mora biti krštena da bi bila spašena. Tri stvari mogu da se istaknu u vezi sa ovim pitanjem.

1. Brojni Odlomci o Spasenju

Prvo, u više od dve stotine odlomaka gde se pominje spasenje, vera je jedini uslov za spasenje. Ukoliko je krštenje neophodno za spasenje trebalo bi da je pomenuto u svim slučajevima gde se jasno govori o uslovu za spasenje.

2. Pavlova Izjava

Druga stvar je da Pavle nije smatrao krštenje nečim što je vitalno, od životne važnosti. U I Korinćanima 1:14-17, Pavle kaže da je sretan što on nije krstio mnogo ljudi u Korintskoj Crkvi, i na taj način eliminiše šansu da bi oni mogli da računaju na činjenicu da ih je krstio Pavle. Nadalje, u stihu 17, on kaže da ga Bog nije poslao da krsti, već da **propoveda Evandjelje**. Ako je krštenje neophodno za spasenje, zar ne bi Pavle ovde rekao da je poslan da propoveda Evandjelje i da krsti. Kada on govori o Evandelju u I Korinćanima 15:1-4, on ističe da je Evandjelje to koje spašava (stih 2), a krštenje nije deo Evandelja.

3. Neki Problematični Odlomci

Treća poanta je da postoje određeni „problematični odlomci“ koji ljudi koriste da podrže doktrinu o krsnoj regeneraciji.

a. Marko 16:16

ko poveruje i krsti se, spasiće se, a ko ne poveruje, osudiće se.

O prvom odlomku dve stvari mogu da se kažu. Prvo, postoji jedno ozbiljno pitanje da li je ovaj deo Marka 16 uistinu originalno deo Evandelja po Marku, zato što neki od najstarijih i najboljih rukopisa nemaju ovaj odlomak. Pomalo je glupo temeljiti doktrinu na odlomku koji se ne nalazi u najstarijim i najboljim rukopisima. Drugi način da se odgovori na ovo jeste da se istakne da tvrdnja nije potvrđena u negativnom kontekstu. Ovde ne kaže da ukoliko osoba ne poveruje i ne krsti se, biće izgubljena, već jednostavno kaže, ukoliko neko ne poveruje izgubiće se. Da je krštenje neophodno, ovde bi takođe pisalo

da ukoliko neko poveruje, ali se ne krsti, svejedno će biti izgubljen. Ovde se pominje verovanje i krštenje zajedno, jer u tim danima, krštenje je sledilo odmah pošto osoba poveruje. U tim danima, ljudi su razumeli da je čin krštenja identifikovanje sa porukom, osobom, ili sa grupom. Danas postoji toliko zbunjenosti u vezi sa pitanjem krštenja da je mudro odložiti krštenje novog vernika sve dok osoba ne dobije šansu da bude poučena šta krštenje znači.

b. Jovan 3:5

Isus odgovori: Zaista, zaista, kažem ti, ako se ko ne rodi od vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo Božije.

Ovaj odlomak govori o biti rođen od vode, ne govori o krštenju. Da govori o krštenju Isus bi upotrebio reč za krštenje. Biti rođen od vode je Jevrejski izraz koji znači „fizičko rođenje.“ „Samo to da se osoba fizički rodi kao Jevrej“ kaže Isus Nikodimu „nije dovoljno da se uđe u kraljevstvo Božije.“

c. Dela 2:38

A Petar im kaza: Pokajte se, i neka se svaki od vas krsti u ime Isusa Hrista za oproštenje greha, i primićete dar Duha Svetoga.

Grčka reč za ovo **za** jeste **eis**. Ta reč se koristi i u Mateju 12:41, gde znači **na** ili **na račun**. U ovom stihu, reč **eis** takođe bi trebalo prevesti kao „na račun.“ Stoga se tu kaže: „Pokajte se i krstite se na račun toga što su vam oprošteni gresi.“

d. Dela 22:16

Pa što sad oklevaš? Ustani, i krsti se i operi grehe svoje zazvavši ime Gospodnje.

Ima dva dela u ovom stihu koja bi trebalo da se razdvoje. U prvom delu, **ustani**, je glagolski prilog particip, a **krsti se** je imperativ; veznik **i** se ne nalazi u Grčkom tekstu. Ovde se jednostavno kaže, „ustani, krsti se.“ U drugom delu **operi grehe svoje** je imperativ posle kojeg sledi particip **zazovi**. Stoga, ovaj stih nam kaže da krštenje sledi posle ustajanja, baš kao što oprost sledi posle zazivanja imena Gospodnjega. Osoba je spašena kada zazove ime Gospodnje. Ali, nakon što je spašena zazivanjem Njegova imena, takav treba da ustane i da se krsti kao čin iskazivanja svoje poslušnosti.

e. I Petrova 3:20-21

koji некоć behu neposlušni kad ih ono jednom Božija strpljivost iščekivaše u dane Noja dok se gradila lađa, u kojoj nekolicina, to jest osam duša, bi spašeno vodom. Njen protulik, krštenje - ne odlaganje telesne nečistoće, nego odgovor dobre savesti prema Bogu - i nas sada spasava po vaskrsnuću Isusa Hrista.

Ovaj stih govori o čišćenju savesti, a ne o spasenju. Ovde se radi o Jevrejskim vernicima koji nisu podvrgnuti poslušnosti krštenja vodom, i zbog toga su funkcionisali pod lošom savesti, jer su bili neposlušni Gospodu. Pisac im kaže da treba da očiste svoju savest. Savest se uvek čisti na isti način: pokoravajući se i slušajući Gospoda u kom god području da je do tad postojao neposluh. U ovom slučaju, oni su bili neposlušni na zapovest da se krste. I dok krštenje jeste simbol i znak očišćenja, ono nikada nije sredstvo očišćenja. Krštenje je neophodno za učenje i za poslušnost, ali ne za spasenje. Osoba može da bude vernik u Ješuu, ali ne može da bude učenik ukoliko nije bio podvrgnut krštenju vodom.

G. Ponovno Krštenje

Sedmo i poslednje područje ordinance krštenja jeste pitanje: Postoji li i kada bilo kakav temelj za ponovno krštenje? Ima jedan odlomak, Dela 19:1-7, gde su neki ljudi ponovno kršteni. Oni su bili učenici Jovana Krstitelja koji su kršteni od strane Jovana, ali nikada nisu kršteni verničkim krštenjem zato jer su napustili zemlju pre nego je Jovan pokazao da je Isus Mesija. U ovom odlomku Pavle im daje na znanje da je Ješua onaj za koga je Jovan predviđao da će doći. Jednom kada su poverovali, Pavle je nastavio i krstio ih verničkim krštenjem. Kako Jovanovo krštenje nije Hrišćansko krštenje, njih je trebalo ponovo krstiti.

Ukoliko je osoba bila Biblijski krštena, nema temelja za ponovno krštenje. Ponovno krštenje ne bi trebalo praktikovati samo zato što se neko pridružio novoj crkvi, kao što se to ponekad čini. Ponovno krštenje ne bi trebalo praktikovati samo zato što se neko našao pored reke Jordan i želi da bude kršten baš u toj reci, radi nekakvih ceremonijalnih razloga.

Međutim, ukoliko je neko kršten neispravnim krštenjem, onda to svakako traži ponovno krštenje. Ukoliko je neko kršten pre nego je postao vernik, takav treba da se ponovo krsti. Ukoliko je neko kršten kao malo dete, takav treba da se ponovo krsti. Ukoliko je neko kršten u nekakvom pogrešnom modusu, bez obzira da li to bilo polivanjem ili škropljenjem, takav treba da se ponovno krsti. Svi ovi slučajevi nisu Biblijski načini krštenja, i stoga, svaki od tih slučajeva traži da se osoba krsti ispravnim Biblijskim krštenjem u poslušnosti Gospodu.

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a činilo mi se dobro da prevodim Biblijske tekstove iz Engleske verzije prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca.

Prevod: Branko Gotovac 2019.